

ข้อกำหนดทางจริยธรรม

ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงออกข้อกำหนดทางจริยธรรมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดทางจริยธรรมข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒^๑ ข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประมวลจริยธรรมกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓

ข้อ ๔ ในข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

“ข้อกำหนดทางจริยธรรม” หมายความว่า ข้อกำหนดทางจริยธรรมข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่พึงประพฤติปฏิบัติ และวางตนอยู่ในกรอบข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้ อย่างเคร่งครัด ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรแก่การยกย่องให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชนทั่วไป

ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้

กรณีมีปัญหาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕/ตอนที่ ๑๖ ก/หน้า ๕/๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

หมวด ๑
จริยธรรมอันเป็นอุดมการณ์

ข้อ ๗ ยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๘ พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ข้อ ๙ ถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

ข้อ ๑๐ เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทย หรือตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม โดยคำนึงถึงความผาสุกของประชาชนชาวไทย และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ

ข้อ ๑๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือมีพฤติการณ์ที่รู้เห็นหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

ข้อ ๑๒ ไม่ขอ ไม่เรียก ไม่รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๑๓ ไม่รับของขวัญของกำนัล ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยา และการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้รับได้

หมวด ๒
จริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก

ข้อ ๑๔ ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ข้อ ๑๕ ยึดมั่นหลักนิติธรรม และประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีของประชาชน

ข้อ ๑๖ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นอิสระ เป็นกลาง และปราศจากอคติ โดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพล กระแสสังคม หรือแรงกดดันอันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแห่งสถานภาพ

ข้อ ๑๗ ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนหรือสื่อมวลชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน

ข้อ ๑๘ ไม่ให้คำปรึกษาแก่บุคคลภายนอก หรือแสดงความคิดเห็น หรือข้อมูลต่อสื่อสาธารณะหรือสาธารณชน ในเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสียความเป็นธรรมแก่การปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กร

ข้อ ๑๙ ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง

ข้อ ๒๐ ไม่ปล่อยปละละเลยหรือยินยอมให้บุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่อยู่ในกำกับดูแลหรือความรับผิดชอบของตน เรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากคู่กรณีหรือจากบุคคลอื่นใดในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ข้อ ๒๑ ไม่คบหาสมาคมกับคู่กรณี ผู้ประพฤติดังกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติหรือผู้มีชื่อเสียงในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๒๒ ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกกระทำอยู่ในภาวะจำต้องยอมรับในการกระทำนั้น

ไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใดมาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพลครอบงำให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

หมวด ๓

จริยธรรมทั่วไป

ข้อ ๒๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความเสียสละ ทุ่เมเทศติปัญญา ความรู้ความสามารถ ให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

ข้อ ๒๔ มุ่งแก้ปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว มีจิตสำนึกในการให้บริการและไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งมุ่งเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสำนักงาน และประชาชน

ข้อ ๒๕ อุทิศเวลาแก่ทางราชการ ไม่เบียดบังเวลาราชการไปประกอบธุรกิจหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น หรือกระทำกิจการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๒๖ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพเรียบร้อย ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามเพื่อนร่วมงาน รักษาและเสริมสร้างความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ระหว่างเพื่อนร่วมงาน

ข้อ ๒๗ ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถ เยี่ยงที่พึงปฏิบัติในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตน และตั้งอยู่บนพื้นฐานของพยานหลักฐานและความเหมาะสมตามควรแก่กรณี

ข้อ ๒๘ รักษาความลับของทางราชการที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับโดยเจ้าหน้าที่จะกระทำได้อต่อเมื่อมีหน้าที่และอำนาจหรือได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

ข้อ ๒๙ ปฏิบัติ กำกับดูแลหรือบังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณและการดำเนินการอื่น ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และระบบคุณธรรม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ข้อ ๓๐ ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของสำนักงานไปเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น เว้นแต่มีกฎหมาย กฎ หรือระเบียบให้กระทำได้

ข้อ ๓๑ ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่า โดยระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๓๒ ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง

การกล่าว คัด ลอก เลียน หรืออ้างอิงงานบางตอนตามสมควรจากงานอันมีลิขสิทธิ์ จะต้องแสดงการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น

หมวด ๔

กลไกและระบบการใช้บังคับ

ข้อ ๓๓ ให้เลขาธิการกำกับดูแลการประพฤติปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้

ข้อ ๓๔^๒ กรณีมีการร้องเรียนหรือความปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้ ให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จำนวนสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการดำเนินการสอบสวนและเสนอความเห็นต่อเลขาธิการเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ เลขาธิการอาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

^๒ ข้อ ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อกำหนดทางจริยธรรมข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗

กรณีมีการร้องเรียนหรือความปรากฏว่าเลขาธิการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้ หรือมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบสวน หรือแต่งตั้งบุคคลภายนอกจำนวนสามคนแต่ไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการดำเนินการสอบสวนและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ข้อ ๓๕ การร้องเรียนให้ทำเป็นหนังสือระบุชื่อและลายมือชื่อของผู้ร้องพร้อมทั้งระบุชื่อเท็จจริง หรือพฤติการณ์แห่งการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้ชัดเจน หากคำร้องใดไม่มีรายการดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี อาจไม่รับเรื่องไว้พิจารณาก็ได้

ข้อ ๓๖ การดำเนินการสอบสวนตามข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้ คณะกรรมการสอบสวน ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้ชี้แจงและเสนอพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร

ข้อ ๓๗ เมื่อดำเนินการสอบสวนตามข้อ ๓๔ แล้ว หากไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจริยธรรมให้ส่งยุติเรื่อง แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจริยธรรม ให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี สั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ดังต่อไปนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือนผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเป็นหนังสือหรือด้วยวาจา
- (๒) ให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามแก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้อง
- (๓) สั่งให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามปรับปรุงหรือพัฒนาตนเอง

ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งนำพฤติกรรมของการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจริยธรรมไปเป็นเงื่อนไขสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องการสรรหา การบรรจุและแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การย้ายหรือการโอน และการพิจารณาความดีความชอบด้วย

กรณีที่มีการร้องเรียน เมื่อผลการสอบสวนเป็นประการใด ให้สำนักงานแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี มีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง^๓

ข้อ ๓๘ กรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่ามีมูลเป็นการกระทำผิดทางวินัยด้วย ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมาย กฏ หรือระเบียบว่าด้วยการนั้น ต่อไป

ข้อ ๓๙ การสั่งการของคณะกรรมการหรือเลขาธิการ แล้วแต่กรณี ตามข้อ ๓๗ ให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังที่อาจทำให้ผลการสั่งการนั้นเปลี่ยนแปลงไป หรือคณะกรรมการมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

^๓ ข้อ ๓๗ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อกำหนดทางจริยธรรมข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๐ เจ้าหน้าที่ผู้ใดถูกร้องเรียนว่าประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อยู่ก่อนวันที่ข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้รับผิดชอบตามประมวลจริยธรรมดังกล่าว ดำเนินการสอบสวนและส่งลงโทษผู้นั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในประมวลจริยธรรมนั้นต่อไป จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

วัส ดิงสมิตร

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ข้อกำหนดทางจริยธรรมข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗^๔

ข้อ ๒ ข้อกำหนดทางจริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

---

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๑/ตอนที่ ๓๑ ก/หน้า ๑๘/๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗